

## POSTANOWIENIE

Dnia 14 grudnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Wiesław Kozielowicz

na posiedzeniu w dniu 14 grudnia 2023 r. w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej w kwestii wniosku SSN Władysława Pawłaka z dnia 1 grudnia 2023 r., w przedmiocie wyłączenia SSN Roberta Stefanickiego od udziału w rozpoznaniu wniosku o zbadanie spełnienia przez SSN Pawła Wojciechowskiego wymogów niezawisłości i bezstronności, który został zarejestrowany pod sygn. akt I ZB 81/23,

postanowił:

pozostawić bez rozpoznania wnioski o wyłączenie SSN Roberta Stefanickiego od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt I ZB 81/23.

## UZASADNIENIE

SSN Władysław Pawlak został wylosowany do pięcioosobowego składu orzekającego w sprawie rozpoznania wniosku o zbadanie spełnienia przez SSN Pawła Wojciechowskiego wymogów niezawisłości i bezstronności, który został zarejestrowany pod sygn. akt I ZB 81/23. Pismem z dnia 1 grudnia 2023 r. SSN Władysław Pawlak wniósł o wyłączenie SSN Roberta Stefanickiego, także wylosowanego do składu orzekającego w sprawie I ZB 81/23, od udziału w rozpoznaniu wniosku o zbadanie spełnienia przez SSN Pawła Wojciechowskiego wymogów niezawisłości i bezstronności, tj. od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt I ZB 81/23.

### **Sąd Najwyższy zważył, co następuje:**

W postępowaniu w przedmiocie badania spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego wymogów niezawisłości lub bezstronności, określonym w art. 29 § 4 –

25 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym – dalej powoływana jako u.SN, możliwe jest wyłączenie wylosowanego sędziego od udziału w rozpoznaniu takiej sprawy. Może to nastąpić, gdy: 1) zachodzą okoliczności skutkujące wyłączeniem sędziego z mocy prawa (*iudex inhabilis*), lub 2) gdy wniosek o wyłączenie złoży strona wskazując na zaistnienie okoliczności o których mowa w art. 41 § 1 k.p.k. – por. mająca moc zasady prawnej uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2023 r., sygn. akt I KZP 22/22, albo 3) gdy żądanie wyłączenia (wniosek o wyłączenie) go od udziału w sprawie zgłosi wylosowany sędzia, a także 4) w wyniku wszczętego z urzędu postępowania o wyłączenie w sytuacji gdy nie dojdzie do „samowylączenia” się wylosowanego sędziego (por. np. E. Skrętowicz, *iudex inhabilis i iudex suspectus* w polskim procesie karnym, Lublin 1994, s. 70, R. Kmiecik, Tryb wyłączenia sędziego i prokuratora w kodeksie postępowania karnego, Prokuratura i Prawo, 1999, nr 11 – 12, s. 23, K. Papke – Olszauskas, Wyłączenie uczestników procesu karnego, Gdańsk 2007, s. 147 – 155 i s. 180 – 181). Argumentacja przedstawiona przez SSN Władysława Pawlaka we wniosku z dnia 1 grudnia 2023 r., nie uprawnia do zaliczenia tego wniosku do żadnej z powołanych kategorii układów faktycznych, które pozwalają na rozstrzygnięcie o wyłączeniu sędziego.

W tej sytuacji, wobec niedopuszczalności z mocy ustawy, zawartego w piśmie z dnia 1 grudnia 2023 r. SSN Władysława Pawlaka wniosku o wyłączenie SSN Roberta Stefanickiego od udziału w rozpoznaniu wniosku o zbadanie spełnienia przez SSN Pawła Wojciechowskiego wymogów niezawisłości i bezstronności, tj. od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt I ZB 81/23, na mocy stosowanego odpowiednio art. 430 § 1 k.p.k. w zw. z art. 128 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych i art. 10 u.SN, należało pozostawić go bez rozpoznania. Ubocznie przy tym należy zauważyć, że w uzasadnieniu postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 2023 r., sygn. akt I ZO 28/23, wyrażono pogląd, iż sytuacja ujęta w pkt 3 ma także miejsce, gdy akceptowana przez sędziego wykładnia prawa, stanowiąca rezultat subiektywnego osądu samego zainteresowanego sędziego, w niepowtarzalnych realiach konkretnej sprawy, do rozpoznania której został on wyznaczony, pozwala przyjąć, że także hipotetyczny rozsądny obserwator, świadomy stanu psycho – emocjonalno –

duchowego danego sędziego, byłby gotowy uznać jego niezdolność do orzekania w tej sprawie. O potrzebie zastosowania instytucji wyłączenia nie może bowiem decydować jedynie zasadność *in casu* zarzutu będącego podstawą wniosku o wyłączenie, ale również ocena, czy dla postronnego obserwatora zachodzą, w realiach sprawy, wystarczające okoliczności, które w odbiorze społecznym mogą budzić wątpliwości co do bezstronności sędziego.

Kierując się przedstawionymi motywami Sąd Najwyższy rozstrzygnął jak na wstępie.

[M. T.]

[ms]